

25/6/12

ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ ΓΙΑ ΤΑ ΝΕΡΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

Γιατί είναι απαραίτητα τα Σχέδια Διαχείρισης Υδάτινου Δυναμικού

* Κων/νος Γκούμας: «Συγκεκριμένα μέτρα με χρονοδιάγραμμα χρηματοδότησης και υλοποίησης»

Ένα από τα μεγαλύτερα περιβαλλοντικά προβλήματα που αντιμετωπίζει σήμερα – και θα αντιμετωπίσει εντονότερα στο μέλλον – η Θεσσαλία, είναι το πρόβλημα του νερού και της διαχείρισής του. Μια σειρά από ειδικές συνθήκες που σχετίζονται με το κλίμα, τη γεωμορφολογία και την αγροτική ανάπτυξη, έχουν γίνει η αιτία για σοβαρά και συχνά μη αντιστρεπτά προβλήματα εξάντλησης και υποβάθμισης των επιφανειακών και των υπόγειων υδατικών αποθεμάτων, που θα αγγίξουν τα όρια μεγάλης οικολογικής καταστροφής, ιδιαίτερα εάν δεν ληφθούν μέτρα και δεν ολοκληρωθούν σύντομα τα μεγάλα έργα.

Τα σημαντικά προβλήματα που αντιμετωπίζει η Θεσσαλία στη διαχείριση των υδατικών πόρων, σε θεσμικό, οικονομικό, κοινωνικό, περιβαλλοντικό και τεχνολογικό επίπεδο, μπορούν σήμερα να αντιμετωπιστούν στο πλαίσιο μιας στρατηγικής εθνικής υδατικής πολιτικής, που θα πρέπει να χαράξει η Πολιτεία. Η στρατηγική αυτή πρέπει να στηρίζεται στις αρχές της ευρωπαϊκής οδηγίας-πλαίσιο για το νερό και παράλληλα να αναδεικνύει και τις ιδιαιτερότητες της χώρας μας, γιατί εμφανίζει σημαντικές αποκλίσεις από όσα συμβαίνουν στις υπόλοιπες Ευρωπαϊκές χώρες.

Η νέα πρόκληση για τη Θεσσαλία κατά την επόμενη περίοδο 2012-2020, είναι η εξασφάλιση των αναγκαίων υδάτινων πόρων για όλες τις χρήσεις (ύδρευση – άρδευση – βιομηχανία), ταυτόχρονα με την αυτονομία για την εποχή μας προστασία του περιβάλλοντος, δηλαδή τη διατήρηση των υδάτινων πόρων (ποσοτικά και ποιοτικά) και για τον επόμενο αιώνα. Μέχρι και σήμερα εξακολουθεί να αποτελεί πρόβλημα η ύπαρξη μεγάλου αριθμού φορέων, των οποίων οι αρμοδιότητες και η καθημερινή πρακτική στη διαχείριση των υδατικών πόρων, συχνά συγκρούονται στην πράξη. Η γενική κατάσταση που επικρατεί στη Θεσσαλία σήμερα, σε πολλούς τομείς της διαχείρισης των υδατικών πόρων της, είναι οι απο-

Η εκτροπή υδάτινου δυναμικού από τον Αχελώο παραμένει «κεντρική» επιλογή στον σχεδιασμό για την αντιμετώπιση προβλημάτων, όπως η υπεράντληση του υπόγειου υδροφόρου

σπασματικές ενέργειες, ο στοιχειώδης ή κακός προγραμματισμός, οι επικαλύψεις αρμοδιοτήτων, η σπατάλη πόρων κ.ά.

Η ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ

Γι' αυτό και έχει ιδιαίτερη σημασία η διαβούλευση επί των Σχεδίων Διαχείρισης Θεσσαλίας, που θα πραγματοποιηθεί την προσεχή Τετάρτη στην Περιφέρεια Θεσσαλίας, με τη συμμετοχή και του ΓΕΩΤΕΕ/Παράρτημα Κεντρ. Ελλάδος και την εκπροσώπηση της «Ειδικής Γραμματείας Υδάτων» του υπουργείου Περιβάλλοντος καθώς και των μελετητών. Μάλιστα μία μέρα πριν, την Τρίτη έχει προγραμματιστεί ημερίδα με θέμα «Υδάτινοι Πόροι: Άνθρωπος-Περιβάλλον-Ανάπτυξη» από το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος - Τμήμα Κεντρ. και Δυτ. Θεσσαλίας, στην αίθουσα εκδηλώσεων του ΤΕΕ στη Λάρισα.

Τα σχέδια διαχείρισης αφορούν σε όλα τα σοβαρά ζητήματα της

διαχείρισης των υδατικών πόρων της Θεσσαλίας και θα αποτελέσουν τον «οδικό χάρτη» λήψης αποφάσεων και διαμόρφωσης πολιτικών για το νερό. Ταυτόχρονα θα δρομολογήσουν τις εξελίξεις για σοβαρά αναπτυξιακά και περιβαλλοντικά θέματα, σε κρίσιμους τομείς της οικονομίας και του περιβάλλοντος για τις επόμενες δεκαετίες. Οι Θεσσαλοί και οι φορείς που τους εκπροσωπούν (Περιφέρεια, Δήμοι, ΤΕΕ, ΓΕΩΤΕΕ, ΕΓΣ, κ.λπ.), πρέπει να ενημερωθούν για τη σημαντική αυτή μεταρρύθμιση, να συζητήσουν και να αποφασίσουν, αν και πώς θα αναπτυχθεί η Θεσσαλία.

Αξίζει να σημειωθεί πως τα κείμενα (2.000 σελίδες και χάρτες) που έχουν ήδη ολοκληρωθεί από πολυάριθμη (96) μελετητική ομάδα επιστημόνων, αναρτήθηκαν στο διαδίκτυο (ιστοσελίδα ΥΠΕΚΑ) και θα αποτελέσουν τον μπουσουλά της προσεχούς διαβούλευσης.

ΟΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΩΝ/ΝΟΥ ΓΚΟΥΜΑ

Σύμφωνα με τον κ. Κων/νο Γκούμα, συνταξιούχο πλέον γεωπόνο, μέλος της πενταμελούς μελετητικής ομάδας και από τους λίγους Θεσσαλούς που γνωρίζουν άριστα το υδάτινο πρόβλημα της Θεσσαλίας «η έλλειψη ενιαίου φορέα διαχείρισης υδατικών πόρων είναι ιδιαίτερα εμφανής τις περιόδους λειψυδρίας και πλημμυρών. Οι διαμάχες μεταξύ του νομού Λάρισας και των γειτονικών νομών Καρδίτσας - Τρικάλων για τα νερά του Ταυρωπού και μεταξύ των νομών Λάρισας και Μαγνησίας για την ρύπανση του Παγασητικού είναι ενδεικτικές των προβλημάτων αυτών. Η υπερεκμετάλλευση του υπόγειου νερού που γίνεται ήδη με ανεξέλεγκτο τρόπο και ρυθμό, άρχισε να δημιουργεί δυσάρεστες περιβαλλοντικές επιπτώσεις που θα είναι μη αναστρέψιμες εάν δεν ληφθούν

άμεσα και δραστικά - αυστηρά μέτρα.

Γίνεται λοιπόν σαφές ότι για τον σχεδιασμό των νέων μεγάλων έργων επιβάλλεται η αξιοποίηση των Σχεδίων Διαχείρισης για τη Θεσσαλία, που θα ολοκληρωθούν μέσα στο 2012 και θα εγκριθούν από το ΥΠΕΚΑ, τα οποία και θα ενσωματώσουν όλες τις προηγούμενες δράσεις και παραμέτρους που επηρεάζουν τα υδατικά συστήματα, αποδίδοντας μία πλήρη εικόνα για το υδατικό δυναμικό της Θεσσαλίας».

Μερικές από τις ενδιαφέρουσες προτάσεις του κ. Γκούμα για το υδάτινο πρόβλημα της Θεσσαλίας είναι οι εξής:

- Για να αντιμετωπιστούν τα περιβαλλοντικά προβλήματα που προκύπτουν από την υπερεκμετάλλευση των υπόγειων υδατικών πόρων, αλλά και τα σημαντικά οικονομικά προβλήματα στους αγρότες, οι οποίοι είναι πλέον υποχρεωμένοι να αντλούν σε βάθος μεγαλύτερο από 350 μέτρα (αυξημένο κόστος άντλησης και επιπλέον εξοπλισμός αντλίας), θα πρέπει να αρχίσει – σε ορισμένες προβληματικές περιοχές - η σταδιακή αποδέσμευση από τη χρήση υπόγειων νερών και να αποφασιστούν συγκεκριμένα μέτρα και πολιτικές με χρονοδιάγραμμα χρηματοδότησης και υλοποίησης. Υπολογίζεται ότι μόνο στον νομό Λάρισας, τα τελευταία 15 χρόνια αντικαταστάθηκαν περίπου 2.000 γεωτρήσεις, οι οποίες με μέτριους υπολογισμούς (6 εκατ. δρχ. / γεώτρηση + επιπλέον εξοπλισμός αντλίας), επιβάρυναν με 15-20 δισ. δρχ. την εθνική μας οικονομία, χωρίς να υπολογιστεί η ενέργεια για την άντληση».

Και ο κ. Γκούμας καταλήγει: «Άμεσος στόχος - για όσες περιοχές της Θεσσαλίας υπάρχουν σοβαρά προβλήματα με τα υπόγεια νερά - πρέπει να είναι η μείωση ή σταθεροποίηση των αρδευόμενων εκτάσεων και μεσοπρόθεσμος στόχος τα έργα ταμείωσης και η μεταφορά νερού από άλλες περιοχές (Αχελώος)».

Γ. Ρούσσας